

Cap sur l'école inclusive
en Europe

Karta źródłowa

Wpływ koncepcji humanistycznych oraz tzw. „nowa edukacja” Część modułu/ R

Postrzeganie niepełnosprawności przez społeczeństwa europejskie zmieniało się silnie na przestrzeni wieków – od miana „zasłużonej kary boskiej” do koncepcji równości osób z niepełnosprawnością.

Ewolucja ta, która rozpoczęła się w drugiej połowie XIX wieku, została zaakcentowana po II wojnie światowej.

Tę radykalną zmianę można wytłumaczyć również dynamiką nurtu humanistycznego, który pojawił się w tym okresie naszej historii. Filozofia humanistyczna zainspirowała wspaniałych pedagogów nowej szkoły. Dla lepszego zrozumienia ducha równych praw i Konwencji ONZ o niepełnosprawności ważne jest podsumowanie podstaw tego nurtu myślenia i jego wpływu na „nową szkołę” w edukacji.

1/ Filozofia humanistyczna

Humanizm to ruch myślowy, który pojawił się we włoskim renesansie, by oderwać się od obskurantkich dogmatów i wierzeń średniowiecza i powrócić do fundamentów wiedzy: filozofii, literatury i sztuki a także wartości moralnych, narodzonych już w czasach starożytnych Greków i Rzymian.

Filozofia humanistyczna stawia człowieka w centrum uwagi – człowieka uwolnionego od wszelkich wpływów boskich i innych. Humanizm opiera się na nowych wartościach, takich jak racjonalność i wolna wola.

W nowoczesnym znaczeniu słowo humanizm odnosi się do optymistycznego ruchu myślowego, którego celem jest ułatwienie rozwoju ludzkości, w którym jest ona bardzo pewna swojej zdolności do uczenia się i doskonalenia.

2/ Nowa edukacja

Dla humanistów pedagogika ma duże znaczenie, ponieważ pozwala dzieciom otrzymać ekwipunek, który pozwoli im odejść od irracjonalnych dogmatów i rozwijać się bez przeszkód.

Wielu wspaniałych pedagogów zainspirowanych filozofią humanistyczną zaproponowało więc koncepcję szkoły opartej na następujących elementach:

- poszanowanie osobowości dziecka
- dialog między nauczycielem a uczniem.
- ducha przyjaznej współpracy między uczniami.

- naprzemiennosc między zabawą a zajęciami edukacyjnymi
- otwartość na społeczeństwo, prawdziwe otoczenie i na świat

Nowa Edukacja opowiada się za aktywnym uczestnictwem jednostek w ich własnym kształceniu. Uczenie się jest więc nie tylko akumulacją wiedzy, ale przede wszystkim musi ułatwiać rozwój społeczny ucznia i osoby dorosłej. Opiera się na obserwacji prowadzącej do zidentyfikowania zainteresowań i wyostrenia ciekawości ucznia, co z kolei umożliwia otwarcie na dialog. Oznacza to stosowanie "aktywnych" metod nauczania. Równie ważna jest różnorodność dyscyplin edukacyjnych: intelektualnych, artystycznych, fizycznych czy manualnych.

Humanistyczni pedagodzy renesansu dość dobrze podsumowali tę koncepcję pedagogiki sugestywnym opisem: "dziecko nie jest wazonem do wypełnienia, ale ogniem do rozniecenia".

Ci wielcy, często erudycyjni wychowawcy stanowili na przestrzeni wieków prawdziwą arystokrację inteligencji, która sprzeciwiała się metodom nauczania stosowanym w zwykłej szkole, zbyt ustandaryzowanym i mechanicznym, oraz wpływała na związane z edukacją wybory polityczne.

Ruch Nowej Szkoły miał decydujący wpływ na wzmocnienie znaczenia pojęcia „edukowalności” dzieci, a także w dużej mierze inspirował politykę w zakresie opieki nad osobami niepełnosprawnymi.